

Nr 86.

Av herr **Westerdahl m. fl.**, om anslag för bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten.

I statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, har under punkt 122 (sid. 163) föreslagits, att riksdagen måtte till bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 20.000 kronor.

Sedan lång tid tillbaka ha allmänna lantbruksmöten anordnats enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder och med ekonomiskt stöd av staten. Vid 1931 års riksdag framlade Kungl. Maj:t en plan för det fortsatta anordnandet av sådana lantbruksmöten (se IX H. T., sid. 267). Enligt denna plan skulle lantbruksmöten anordnas dels distriktsvis (distriktslantbruksmöten), därvid hushållningssällskapsområdena skulle grupperas i sex distrikt, och dels för hela riket (rikslantbruksmöten). Under en tidsperiod av 15 år förutsattes sålunda skola hållas ett distriktslantbruksmöte inom varje distrikt samt därefter ett rikslandbruksmöte.

Enligt sagda plan för anordnande av lantbruksmöten skulle såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för sådana möten utgå dels årligt statsanslag av 25.000 kronor och dels anslag från hushållningssällskapen, motsvarande 1 procent å de sällskapen årligen tilldelade allmänna statsanslagen.

Riksdagen godkände Kungl. Maj:ts förslag i ärendet och anvisade för budgetåret 1931/32 det för ändamålet äskade anslagsbeloppet. Den 12 juni 1931 (nr 211) utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse angående stadgar för allmänna svenska lantbruksmöten.

Hushållningssällskapens fullmäktige, som utöva den hushållningssällskapen tillkommande beslutanderätten rörande lantbruksmötena, bestämde i anslutning härtill, att möten skulle under den första 15-årsperioden hållas i följande ordning:

år 1935:	distriktslantbruksmöte i västra distriktet,
» 1937:	» » södra distriktet,
» 1939:	» » bergslagsdistriktet,
» 1941:	» » östra distriktet,

år 1943: distriktslantbruksmöte i norra distriktet,
 » 1946: » » mälardistriktet och
 samtidigt därmed rikslantbruksmöte.

Sedermera har sådan jämkning vidtagits, att distriktslantbruksmötet i östra distriktet i stället skall hållas innevarande år och distriktslantbruksmötet i norra distriktet år 1944. Rikslantbruksmötet med det därtill knutna distriktslantbruksmötet beräknas kunna anordnas vid den ursprungligen bestämda tiden eller år 1946.

Med hänsyn till dels att det första distriktslantbruksmötet ej kom att hållas förrän under fjärde året av 15-årsperioden, dels de under de senaste åren inträffade särskilda tidsförhållandena har statens anslagsgivning till förevarande ändamål kommit att förete vissa luckor. Hushållningssällskapen däremot ha under samtliga år fullgjort sin andel av finansieringsplanen.

Anslagsgivningen framgår närmare av följande uppställning:

	Statens anslag	Hushållningssällskapens anslag
1931/32	25.000:—	30.000:—
1932/33	—	29.461:72
1933/34	—	26.000:—
1934/35	25.000:—	26.000:—
1935/36	25.000:—	26.000:—
1936/37	25.000:—	28.000:—
1937/38	25.000:—	28.000:—
1938/39	25.000:—	28.000:—
1939/40	25.000:—	29.000:—
1940/41	—	27.000:—
1941/42	—	26.000:—

I skrivelse den 30 augusti 1941 har lantbruksstyrelsen i detta ärende anmält, att det syntes erforderligt, att de för budgetåren 1940/41 och 1941/42 beräknade anslagsbeloppen, vilka på grund av rådande förhållanden ej beviljats, senare anvisades. Egentligen borde sålunda, fortsätter styrelsen, för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av ($3 \times 25.000 =$) 75.000 kronor i förevarande anslags syfte. Under förutsättning att ett lika stort belopp anvisades för ett kommande budgetår, syntes det emellertid vara tillfyllest, om för budgetåret 1942/43 anvisades ($2 \times 25.000 =$) 50.000 kronor. Styrelsen förordade sålunda, att anslaget av 1942 års riksdag upptoges med sistnämnda belopp.

Hushållningssällskapens ombud ha instämt i lantbruksstyrelsens ifrågasvarande förslag.

I statsverkspropositionen har emellertid, såsom redan nämnts, räknats med ett anslag av allenast 20.000 kronor. Detta belopp skulle helt användas för bestridande av kostnader för det planerade fjärde distriktslantbruksmötet. Begränsningen av anslaget har ansetts motiverat av budgetära hänsyn.

Med det sålunda av Kungl. Maj:t äskade beloppet erhåller distriktslantbruksmötet i östra distriktet (Norrköping) den utfyllnad, som erfordras för att anslaget av allmänna medel skall motsvara, vad som från början var avsett för detta möte. Däremot skulle sedvanlig avsättning av anslagsmedel för det till 1946 planerade rikslantbruksmötet icke kunna ske. Denna rubbning i finansieringsplanen bör dock kunna balanseras genom en motsvarande ökning av anslaget för ett kommande år.

Vida allvarligare är, att enligt propositionen intet som helst statsbidrag skulle komma att stå till förfogande för det distriktslantbruksmöte, som redan bestämts skola hållas år 1944 i Umeå. Bestyrelse för detta lantbruksmöte är redan tillsatt, och förberedelserna för mötet äro i själva verket så tidskrävande, att bestyrelsen snarast måste med kraft sätta i gång arbetet. Men om då staten icke, på sätt tidigare ställts i utsikt, lämnar sin ekonomiska medverkan till detta lantbruksmötes anordnande, kan givetvis hela mötet komma att äventyras.

Hushållningssällskapen ha klart insett lantbruksmötenas stora betydelse för hela jordbruksnäringens utveckling. Även under de år, då staten ansett sig böra indraga anslaget till lantbruksmötena, ha därför sällskapen fullgjort sitt åtagande i fråga om lantbruksmötenas finansiering. I tur att erhålla ett lantbruksmöte står nu norra distriktet, vilket omfattar Väster-norrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens läns hushållningssällskaps områden. Det kan ej råda tvivel om, att det avsedda distriktslantbruksmötet i Umeå skulle för det norrländska jordbruket utgöra en värdefull stimulans till fortsatt utveckling. Det synes vid sådant förhållande vara befogat, att Norrland beredes möjlighet att — vad det påräknade statsbidraget angår — planenligt hålla sitt distriktslantbruksmöte, liksom södra och mellersta Sverige tidigare haft sina.

För varje distriktslantbruksmöte förutser den förutnämnda, av statsmakterna godkända planen ett statsbidrag av 40.000 kronor, fördelade på de två budgetår, som närmast föregå mötet. I överensstämmelse härmed bör nu anvisas — förutom av Kungl. Maj:t äskat belopp för anordnande av distriktslantbruksmötet i Norrköping — 20.000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för distriktslantbruksmötet i Umeå.

På anförda grunder få vi alltså hemställa,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten anvisa för budgetåret 1942/43 ett anslag av 40.000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1942.

<i>And. Andersson,</i> Gisselås.	<i>Jonas Eriksson,</i> Frägsta.	<i>Rikard Westerdahl.</i>
<i>Verner Hedlund,</i> Östersund.	<i>Ernst Hage.</i>	<i>Ewald Lindmark.</i>
<i>Evald Ericsson</i> i Sörsjön.	<i>Eric Hansson.</i>	<i>Jon. N. Jonsson,</i> Fjäle.
<i>O. E. Sandberg.</i>	<i>D. B. Blombäck.</i>	<i>Ernst Berg.</i>
<i>Gösta Skoglund.</i>	<i>Elof Lindberg.</i>	<i>E. Oskar Åkerström.</i>
		<i>O. W. Lövgren.</i>